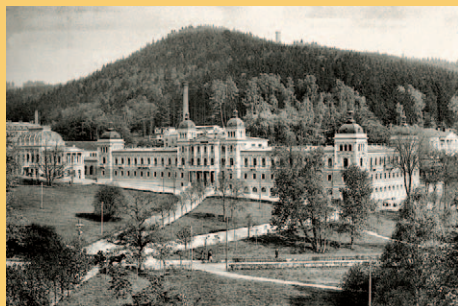

Zajímavosti z Mariánských Lázní

Mariánské Lázně jsou velmi mladé město. Na přelomu 18. a 19. století přistoupili tepelští premonstráti ke stavbě prvních lázeňských domů, a to díky klášternímu lékaři Nehrovi, který v roce 1779 prokázal léčivé účinky místních pramenů. V té době v Karlových Varech, kam začaly přijíždět stovky osobností na léčení, propagoval lázeňství Dr. David Becher a v roce 1793 založil doktor Adler Františkovy Lázně. Lázeňství a balneologie se rozvinuly díky podpoře císaře Josefa II. a před ním jeho matky Marie Terezie (18. století), kteří se snažili ekonomicky pozvednout celé císařství, podporovali vědu a rozvoj průmyslu.

Nebýt doktora Nehra, dnešní město by možná neexistovalo. Sám a na vlastní náklady postavil první lázeňský dům v blízkosti Mariina pramene. Až díky obrovské poptávce hostů začali tepelští mnichové budovat lázeňskou infrastrukturu. V roce 1808 se poprvé uvádí název osady Mariánské Lázně a roku 1818 se stávají veřejným lázeňským místem. To už se přijíždí ročně stovky lázeňských hostů na léčení.

Více o historii se dozvíte buď na webu www.marianskolazensko.info nebo v mariánskolázeňském muzeu, které najdete na Goethově náměstí.

Nejstarší zmínky o pramenech

Nejstarší legenda zmiňuje už ve 12. století blahoslaveného Hroznatu a Křížový pramen. O 400 let později se zdejší minerální vody využívaly prokazatelně i k léčbě, ale to jen zřídka. V 17. století byly prameny zkoumány, protože v Čechách byl nedostatek kuchyňské soli a panovník měl zájem na nalezení dobrého ložiska. Lázeňství se rozvinulo až později.

Počátky Mariánských Lázní

Po první soukromé sezóně Dr. Nehra vyrostly v okolí Mariina pramene další lázeňské domy. Majitelé panství, tepelští premonstráti, viděli obrovský potenciál a roku 1812 prohlásili Mariánské Lázně za samostatnou obec a odtrhli ji tak od Úšovic. V roce 1818 byla voda Křížového pramene vyvážena do světa v hliněných džbáněch, stejně jako karlovarská voda pod vedením Heinricha Mattoniho. V letech 1819–1824 byly prováděny terénní úpravy - odstraňování skal, balvanů, mýcení lesů, parkové výsadby. Později byly postaveny tři desítky nových zděných domů. V roce 1817 již byla promenáda mezi Křížovým a Karolininým pramenem zastřešena, byly vystavěny dnešní Nové Lázně a jímnán Lesní pramen.

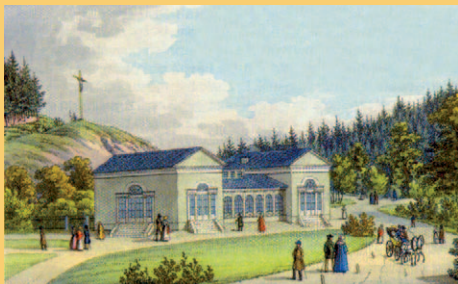
Rozvoj Mariánských Lázní

V letech 1827–1865 se obec dále významně rozvíjí. Byla vybudována státní silnice do Karlových Varů. Kníže Metternich nechal zbudovat poštovní úřad, z Velké Hleďsebe a z cesty z Chebu do Tachova sem začal zajíždět poštovní dostavník. S narůstajícím počtem hostů (1 541 hostů v sezóně roku 1830) i obyvatel vznikla potřeba rozvoje infrastruktury. Budují se kostely, veřejné lázně, veřejná čítárna, pošta,

společenský dům, telegrafní stanice, škola, pavilóny pramenů a byla zde založena i fara. Do lázní přijíždějí panovníci a významné osobnosti. V roce 1865 vyhlásil císař František Josef I. Mariánské Lázně městem.

Ohromný rozkvět Mariánských Lázní (1866-1914)

Zásadním zlomem pro rozvoj města bylo vybudování železnice Vídeň – Cheb (1872), na které byly Mariánské Lázně rychlíkovou stanicí. Tím se lázně zpřístupnily většímu množství méně movité klientely. Lázeňská infrastruktura i lázeňské domy se dále rozrůstaly. V roce 1878 navštívilo lázně 7 420 hostů a v roce 1892 už 10 260 hostů. Probíhaly rekonstrukce a rozšiřování lázeňských domů do dnešní podoby. Vznikly Centrální Lázně, na konci století byla postavena nemocnice a železniční trať do Karlových Varů. V roce 1895 byly k Mariánským Lázním přičleněny místní části Úšovic, nádraží a většina zastavěných částí od nádraží k dnešnímu lázeňskému centru. Roku 1902 byla zřízena tramvajová linka z nádraží do lázní.

Lázně mezi válkami

Po první světové válce byly premonstrátům konfiskovány prameny a lázeňské domy a vše připadlo městské lázeňské společnosti. V těchto letech se lázně velice rozvinuly, hostů přijíždějí desetitisíce. Hledsebské letiště je zrušeno a založeno nové ve Sklářích. Hosté si oblíbili koupaliště Riviéra ve Velké Hledsebi. Ve městě jsou vybudované střední školy. 85 % obyvatel je německé národnosti.

Poválečné Mariánské Lázně

Po válce byli odsunuti téměř všichni Němci (cca ¾ obyvatel). V roce 1946 byla slavnostně otevřena bobová dráha. Do znárodněných lázní začínají díky preferenci dělnické třídy přijíždět ve velkém horníci a rolníci, kteří vystřídali dřívější vyšší střední třídu a šlechtu. V lázeňských budovách byl zřízen celoroční provoz a bylo nutno vybudovat hlavně ústřední vytápění. V sedmdesátých letech byla zřízena Chráněná krajinná oblast Slavkovský les jako nástroj ochrany léčivých pramenů lázeňského trojúhelníku. V 70. letech vyrostla nová sídliště a v centru lázní byly zbořené zchátralé lázeňské domy. V roce 1986 byla slavnostně otevřena zpívající fontána.

Praktické tipy

Centrum Mariánských Lázní si v klidu projdete za dvě hodiny. Pokud využijete zdejší vycházkové trasy okolními lesy, nebude vám stačit jeden den. Parkování v centru je placené. Nejpraktičtější je využít parkovací dům na Pramenské ulici nebo zaparkovat mimo centrum a využít k pohybu po městě trolejbus. V lázeňském centru jsou tři infocentra – jedno na kolonádě, dvě na Hlavní třídě u zastávek trolejbusu City servis a Městský úřad.

On-line mapa zajímavostí z letáků Mariánskolázeňska zde:
<https://mapy.cz/s/1gDil>

Zdroj: Archiv Mariánskolázeňska, Hamelika RČ, www.wikipedia.cz

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

www.marianskolazensko.info

Projekt byl realizován za přispění prostředků státního rozpočtu ČR z programu Ministerstva pro místní rozvoj.